

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ
ორგანიზებული და პროექტ 'კლიმა ისტის' მიერ მხარდაჭრილი

ს ა მ უ შ ა ო შ ე ხ ვ ე დ რ ა

ერთობლივი ძალისხმევა კლიმატის ცვლილების შესახებ პარიზის შეთანხმების განხორციელებისათვის

დღის წესრიგი

2 თებერვალი, 2017

სასტუმრო 'რუმზ ჰოტელ', თბილისი, კოსტავას ქ. 14

<p>თემა</p>	<p>ახალი, საეტაპო შეთანხმება კლიმატის ცვლილების სფეროში¹ მიღებულ იქნა პარიზში 2015 წლის დეკემბერში და ძალაში შევიდა 2016 წლის 4 ნოემბერს. საქართველომ ხელი მოაწერა ამ შეთანხმებას 2016 წლის 22 აპრილს და მისი რატიფიკაცია უახლოეს მომავალშია დაგეგმილი.</p> <p>საქართველოს ეროვნულად განსაზღვრული წვლილი (INDC) ითვალისწინებს ეროვნული სათბურის გაზების ემისიის შემცირებას 15%-ით ჩვეულებრივი ბიზნესის განვითარების სცენართან შედარებით 2030 წლისათვის საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულების შესატყვისი გზით. 15%-იანი შემცირების ვალდებულება შეიძლება გაიზარდოს 25%-მდე შესაბამისი ტექნიკური თანამშრომლობისა, შეღავათიან ფინანსურ რესურსებზე წვდომისა და ტექნოლოგიების გადაცემის პირობებში, როგორც ამას გლობალური შეთანხმება ითვალისწინებს.</p> <p>პარიზის შეთანხმებამ დასახა მოქმედების გეგმა საუღუნის საშუალო გლობალური ტემპერატურის აწევის 2°C ქვემოთ შენარჩუნების და შემდგომ 1.5°C-მდე დაწვევისათვის წინაინდუსტრიულ დონის ზემოთ..</p> <p>შეთანხმება მიზნად ისახავს ასევე ქვეყნების შესაძლებლობების გაზრდას კლიმატის ცვლილებასთან გამკლავებისათვის. პარიზის შეთანხმების მიზნები სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს ეროვნული განვითარების პრიორიტეტებთან, როგორცაა ენერგოეფექტურობის ამაღლება, ენერგოუსაფრთხოება, საკვების უსაფრთხოება და სხვა.</p> <p>ეროვნულად განსაზღვრული წვლილი და მისი განხორციელებისათვის დასახული ღონისძიებები ნათლად წარმოაჩენს მოქმედების მიმართულებებს და უზრუნველყოფს სინერგიას კლიმატის ცვლილების გამკლავების ქმედებებსა და ეროვნული განვითარების პრიორიტეტებს შორის და განაპირობებს პარიზის</p>
--------------------	---

¹პარიზის შეთანხმების ტექსტი მისაწვდომია გვებზვეთ (UNFCCC) ვებსაიტზე; ინგლ. ვერსია: <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>
რუს. ვერსია: <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/rus/l09r01r.pdf>

	<p>შეთანხმების ეფექტურ შესრულებას. აქედან გამომდინარე, აუცილებელია აქტიური მონაწილეობა და თანამშრომლობა ეროვნულ ხელისუფლებასა და ყველა რელევანტურ ორგანიზაციებს შორის, რომლებიც მოიცავს ეკონომიკის სექტორებს, განსაკუთრებით დიდ ემიტორებს, და ყველაზე მოწყვლადებს კლიმატის ცვლილების ზემოქმედების მიმართ.</p> <p>შეხვედრა მიზნად ისახავს სამთავრობო, ბიზნესის, სამოქალაქო საზოგადოების და სამეცნიერო წრეების ცნობიერების ამაღლებას იმ შესაძლებლობებისა და გამოწვევების შესახებ, რომლებსაც იძლევა პარიზის შეთანხმება ჩვენი ეკონომიკისა და საზოგადოებისათვის. შეხვედრაზე განხილული იქნება სექტორული პოლიტიკებისა და ღონისძიებების კოორდინირების შესაძლებლობები დაბალემისიანი და კლიმატისადმი მედეგი ეროვნული განვითარების უზრუნველყოფის თვალსაზრისით.</p>
შეხვედრის მიზანი	<p>შეხვედრის ზოგადი მიზანია ევროკავშირისა და საქართველოს შორის თანამშრომლობის გაძლიერება კლიმატის ცვლილების სფეროში.</p> <p>კონკრეტული მიზანია ინფორმაციის მიწოდება პარიზის შეთანხმებისა დამის კონტექსტში ამბიციური ეროვნული პოლიტიკის შესრულებისას აღძრული გამოწვევების შესახებ.</p>
შეხვედრის მოსალოდნელი შედეგები	<p>მოსალოდნელი შედეგებია: :</p> <ul style="list-style-type: none"> • მონაწილეების მიერ პარიზის შეთანხმების მნიშვნელობისა და გამოყენების უკეთ გაგება. • მონაწილეები უკეთ არიან მომზადებული პარიზის შეთანხმების განხორციელებისათვის.
შესაბამისი კანონმდებლობა და პოლიტიკა	<ul style="list-style-type: none"> • ევროკავშირის კლიმატისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის ჩარჩო 2030 წლისათვის, გზამკვლევი 2050 წლისათვის. • პარიზის შეთანხმება • ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის მიმოხილვა • საქართველოს ეროვნულად განსაზღვრული წვლილი (INDC)

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ
ორგანიზებული და პროექტ 'კლიმა ისტის' მიერ მხარდაჭრილი

ს ა მ უ შ ა ო შ ე ხ ვ ე დ რ ა

**ერთობლივი ძალისხმევა კლიმატის ცვლილების შესახებ პარიზის
შეთანხმების განხორციელებისათვის**

დღის წესრიგი

2 თებერვალი, 2017

სასტუმრო 'რუმზ ჰოტელ', თბილისი, კოსტავას ქ.

9.30-10.00	რეგისტრაცია და ყავა
10.00-10.20	<p>შეხვედრის გახსნა. მისასალმებელი სიტყვები</p> <ul style="list-style-type: none"> • ქ-ნი ეკატერინე გრიგალავა, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის მოადგილე • ბ-ნი კარლო ნატალე, უფროსის მოადგილე, ევროკავშირის დელეგაცია საქართველოში • ბ-ნი ნილს შუსტერი, პოლიტიკის ოფიცერი, საერთაშორისო და ინსტიტუციებსშორისი საქმეების განყოფილება, - კლიმატური ქმედებების გენერალური დირექტორატი • ბ-ნი ჟოლტ ლენგიელი, ჯგუფის ხელმძღვანელი, პროექტი 'კლიმა ისტ'
სესია 1: პარიზიდან მარაკეშამდე და შემდგომ	
<u>მოდერატორი:</u> ბ-ნი ჟოლტ ლენგიელი, ჯგუფის ხელმძღვანელი, პროექტი 'კლიმა ისტ'	
10.20-10.40	<p>პარიზის შემდგომ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ბ-ნი ტომამ ხრუშჩოვი, პროექტ 'კლიმა ისტის' ექსპერტი
10:40-11:00	<p>ევროკავშირის სამეზობლო პოლიტიკის მიმოხილვა და აღმ. პარტნიორობის მინისტრიალის დეკლარაცია გარემოსა და კლიმატის ცვლილების სფეროში თანამშრომლობის შესახებ პარიზის შეთანხმების შესრულების კრილში</p> <ul style="list-style-type: none"> • ბ-ნი ნილს შუსტერი, პოლიტიკის ოფიცერი, საერთაშორისო და ინსტიტუციებსშორისი საქმეების განყოფილება, - კლიმატური ქმედებების გენერალური დირექტორატი
11:00-11:15	<p>მარაკეშის მხარეთა კონფერენცია: შედეგები და პერსპექტივები</p> <ul style="list-style-type: none"> • ქ-ნი მარჟენა ხოდორი, პროექტ 'კლიმა ისტის' წამყვანი ექსპერტი <p>Q&A and Discussion</p>

11:15-11:35	<p>საქართველოს ხედვა პარიზის ხელშეკრულების შედეგებისა, და მისი ეროვნულად განსაზღვრული წვლილი</p> <ul style="list-style-type: none"> ბ-ნი გრიგოლ ლაზრიევი, გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო-კონვენციის ეროვნული საკონტაქტო პირი, კლიმატის ცვლილების სამმართველოს უფროსი, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო <p><i>კითხვები და პასუხები, დისკუსია</i></p>
11:35-12:00	<p>ყავის შესვენება</p>
<p style="text-align: center;">სესია 2. ხედვის მოქმედებაში მოყვანა საქართველოში</p> <ul style="list-style-type: none"> მოდერატორი: ბ-ნი გრიგოლ ლაზრიევი, გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო-კონვენციის ეროვნული საკონტაქტო პირი, კლიმატის ცვლილების სამმართველოს უფროსი, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო 	
12:00-12:15	<p>ევროკავშირის ქმედებები კლიმატის ცვლილების სფეროში 2030 წლის ჩარჩოსა და 2050 წლის გზამკვლევის ჭრილში</p> <ul style="list-style-type: none"> ბ-ნი ჟოლტ ლენგიელი, ჯგუფის ხელმძღვანელი, პროექტი 'კლიმა ისტ'
12:15-12:30	<p>საქართველოს მთავარი სტრატეგიული მიდგომები და ინსტრუმენტები პარიზის შეთანხმების განსახორციელებლად</p> <ul style="list-style-type: none"> ბ-ნი გრიგოლ ლაზრიევი, გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო-კონვენციის ეროვნული საკონტაქტო პირი, კლიმატის ცვლილების სამმართველოს უფროსი, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
12:30 -12:50	<p>საქართველოს დაბალემისიანი განვითარების სტრატეგია (LEDS) : რეკომენდაციები ეროვნულად განსაზღვრული წვლილისათვის (NDC)</p> <ul style="list-style-type: none"> ქ-ნი ინგა ფხალაძე, Winrock Georgia ქ-ნი ანა სიხარულიძე, 'რემისია'
12:50-13:15	<p>ეროვნულად მისაღები შერბილების ქმედებების (NAMA) პროექტები: მდგრადი ენერჯეტიკა სოფლად და შენობებში</p> <ul style="list-style-type: none"> ქ-ნი რუსუდან სიმონიძე, თანა-დირექტორი, 'საქართველოს მწვანეები - დედამიწის მეგობრები' ქ-ნი მარინა შვანგირაძე, დირექტორი, 'რემისია'
13.15-13.35	<p>კლიმატის ცვლილებისადმი ადაპტირება: კლიმატის ცვლილების ზემოქმედება კოლხეთის დაბლობის მაგალითზე: დროა მოვრწყათ ჭაობები</p> <ul style="list-style-type: none"> ბ-ნი მამუკა გვილავა, ICZM ეროვნული საკონტაქტო პირი საქართველოში ქ-ნი იზოლდა მაჩიტაძე, ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი კლიმატ-გონივრული სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობა, -კავკასიის გარემოსდაცვითი არასამთავრობოების ქსელი (CENN)
13.35-14.00	<p><i>კითხვები და პასუხები, დისკუსია სესია 2-ის ირგვლივ</i></p>
14:00-15:00	<p><i>სადილი</i></p>
<p>სესია 3: შესაძლებლობები და გამოწვევები სექტორული პოლიტიკისა და ღიონისძიებებისათვის</p> <p>მოდერატორი: ბ-ნი პატრიკ გრეი, 'კლიმა ისტ' პროექტის მრჩეველი სტრატეგიული განვითარების სფეროში</p>	

15:00 -17:00	<p>15 წთ-იანი პრეზენტაციები კითხვა-პასუხის ჩათვლით</p> <ul style="list-style-type: none"> • ენერგეტიკა <ul style="list-style-type: none"> - მეტი განახლებადი ენერჯია და უკეთესი ენერგოეფექტურობა: საქართველოს ენერგეტიკული პოლიტიკა ქ-ნი მარიტა არაბიძე, ენერგოეფექტურობისა და ალტერნატიული ენერჯიების წყაროების სამმართველოს უფროსი, საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო - რეგიონული მოქმედებები: ქალაქებისა და 'შერების შეთანხმების' როლი პარიზის შეთანხმების შესრულებაში ბ-ნი გიორგი აბულაშვილი, COMO East II პროექტის კოორდინატორი საქართველოში და საქართველოს ენერგოეფექტურობის ცენტრის უფროსი. • მრეწველობა <ul style="list-style-type: none"> - ენერჯიასა და ტექნოლოგიასთან დაკავშირებული ემისიების შემცირება მრეწველობის სექტორიდან საქართველოში ქ-ნი ანა სიხარულიძე, 'რემისია'. • სოფლის მეურნეობა, ტყე და სხვა მიწათსარგებლობა <ul style="list-style-type: none"> - ტყის სექტორი ეროვნულად განსაზღვრულ წვლილში: საქართველოს ტყის პოლიტიკა . ბ-ნი კარლო ამირგულაშვილი, ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო პოლიტიკის დეპარტამენტის უფროსი, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო - დეგრადირებული მიწების აღდგენა . ქ-ნი ნათია იორდანიშვილი, ტყის ეროვნული სააგენტო. - 'კლიმა ისტ საპილოტე პროექტი საქართველოში: საძოვრების მართვის გამოწვევები ბ-ნი თორნიკე ფულარიანი, გაეროს განვითარების პროგრამა • ნარჩენების სექტორი <ul style="list-style-type: none"> - საქართველოს პოლიტიკა ნარჩენების სექტორში ქ-ნი ირმა გურგულიანი, ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის სამმართველოს უფროსი, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო. - ნარჩენების მართვის ტექნოლოგიები საქართველოს რეგიონებში ქ-ნი ნინო შავგულიძე, პროექტის ხელმძღვანელი, კავკასიის გარემოსდაცვითი არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელი (CENN). • მშენებლობის სექტორი <ul style="list-style-type: none"> - SUDEP საქართველოში: საბავშვო ბაღების დათბუნების პროექტი ქ-ნი კარინა მელიქიძე, პროექტის მენეჯერი
17:00-17:15	ყავის შესვენება

სესია 4. პარიზის შეთანხმების ხელშეწყობა მოდერატორი: ქ-ნი მედეა ინაშვილი, 'კლიმა ისტ' პროექტის წამყვანი ექსპერტი და რეგიონული კოორდინატორი	
17:15-17:45	<p>ეროვნულად განსაზღვრული წვლილის საბოლოო სახის განსაზღვრა და განხორციელების გამოწვევები</p> <p>დისკუსია.</p> <p><u>მოდერატორები:</u> ბ-ნი ირაკლი სამხარაძე ეროვნული წამყვანი ექსპერტი, პროექტები 'ინფორმაცია მნიშვნელოვანია' და 'ევროკავშირისადმ. პარტნიორობის კლიმატის ასოციაცია', GIZ; და ბ-ნი ჟოლტ ლენგიელი, ჯგუფის ხელმძღვანელი, პროექტი 'კლიმა ისტ'</p>
17:45-18:15	<p>კლიმატის ცვლილება: განათლება, გადამზადება და საზოგადოებრივი ცნობიერება. როგორ გავაუმჯობესოთ კომუნიკაცია და ინფორმაციის გავრცელება</p> <ul style="list-style-type: none"> • მოდერატორი და წამყვანი მომხსენებელი: ბ-ნი პატრიკ გრეი, 'კლიმა ისტ' პროექტის მრჩეველი სტრატეგიული განვითარების სფეროში • ევროკავშირის პროექტი Clima Forum East II: მიზნები და ამოცანები ქ-ნი ინა ვაჩიბერიძე, პროექტის კოორდინატორი <p><i>კითხვები და პასუხები, დისკუსია</i></p>
18:15-18:30	<p>შეხვედრის შეჯამება და დახურვა</p> <ul style="list-style-type: none"> • ბ-ნი გრიგოლ ლაზრიევი, გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო-კონვენციის ეროვნული საკონტაქტო პირი, კლიმატის ცვლილების სამმართველოს უფროსი, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო • ბ-ნი ჟოლტ ლენგიელი, ჯგუფის ხელმძღვანელი, პროექტი 'კლიმა ისტ'
18:30	Networking reception